

VLIV SKUPINY

TEORETICKÉ KONCEPTY SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY I.

PHDR. KATARÍNA ŠAFÁROVÁ, PH.D.

SOCIÁLNÍ VLIV

= změna úsudků, názorů a postojů jedince v důsledku setkání s názory ostatních (Hewston a Stroebe, 2006, s. 454).

➤ Vliv většiny (konformita), Vliv menšiny (inovace), Vliv role, Poslušnost ...

Skupinová polarizace až skupinové myšlení (groupthink)

Sociální facilitace/inhibice

Sociální lenost

"JANA"

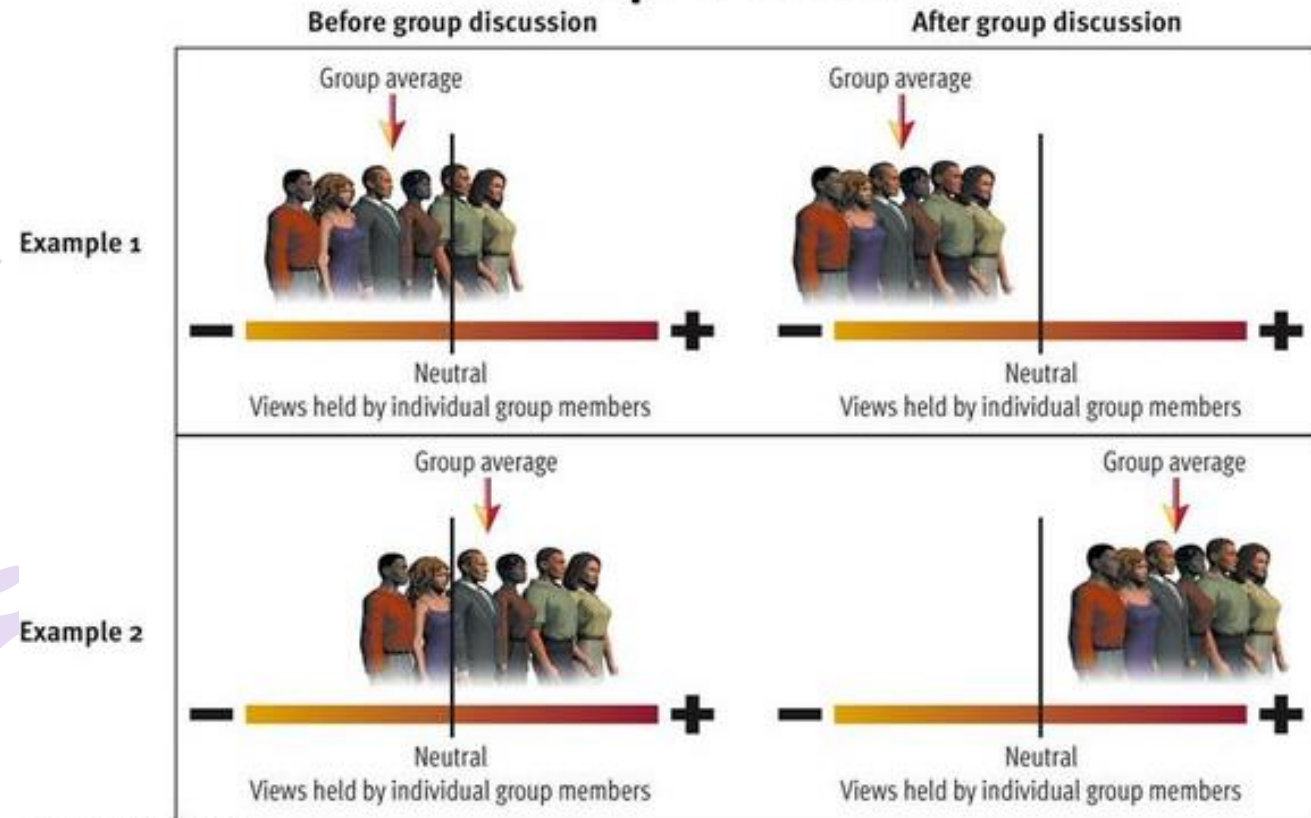
Jana je žena středního věku, která nekouří, protože je to nezdravé. V současné době je tento její názor mírný. Když se však Jana ocitne ve skupině, kde se o tomto tématu diskutuje, je pravděpodobné, že bude s ostatními členy týmu reagovat agresivně. Být součástí skupiny posílí Janiny názory, což může vést k drastickým důsledkům. To může například způsobit, že Jana vytvoří protestní skupinu, která bude usilovat o zákaz kouření na pracovišti.

SKUPINOVÁ POLARIZACE

= skupiny mají tendenci směřovat k pólu, který v průměru původně zastávali. Skupinová polarizace vyjadřuje posílení původně dominantní pozice vlivem skupinové diskuze

- normativní/informační vliv (Isenberg, 1986)

Group Polarization

"SALEM"

Čarodějnické procesy v Salemu jsou také výborným příkladem masové hysterie. Od února 1692 do května 1693 obvinilo město více než 200 lidí z čarodějnictví. Z těchto lidí bylo později 20 popraveno. Je zajímavé, jak komunita dospěla ke konsenzu na základě téměř žádných důkazů.

Komunita chtěla udržet skupinovou soudržnost a harmonii ve městě. Podle historických pramenů podnítila procesy malá skupina dospívajících dívek (vedená sedmnáctiletou Elizabeth Hubbardovou), když začala obviňovat ostatní z čarodějnictví.

Zdroj a další příklady: <https://brandongaille.com/most-famous-groupthink-examples-in-history-and-pop-culture/>

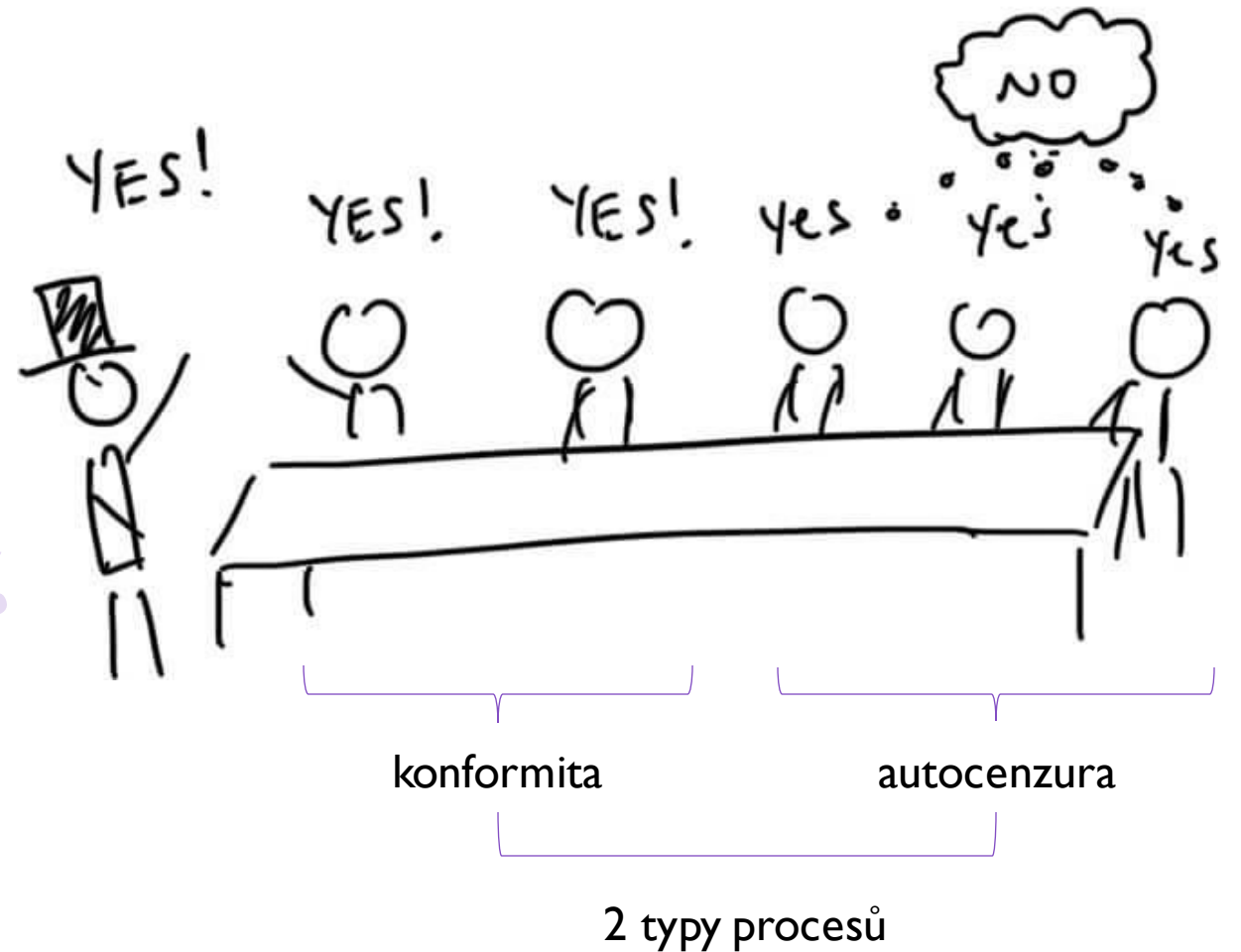
SKUPINOVÉ MYŠLENÍ

= rozhodovací procesy vysoce soudržné skupiny podobně smýšlejících lidí jsou zahlceny snahou dosáhnout konsenzu, čímž je oslabeno jejich porozumění realitě.

- vysoká koheze skupiny
- izolována od vnějších zdrojů informací
- dominantní leader (preferující konkrétní volbu)
- a další...

Schaedig, D. (2022)

GROUP THINK

VLIV POLARIZACE
NA INTERNETU

DISKUZE

- 1) Jaká preventivní opatření může skupina učinit, aby zabránila výskytu "skupinového myšlení"?
- 2) Jak by se měl chovat leader skupiny?
- 3) Jak byste měli ve skupině smýšlet o oponentovi?
- 4) Co vás ještě k tématu napadá?

SOCIÁLNÍ FACILITACE/INHIBICE

TRIPLET- POZOROVAL CYKLYSTY
EXPERIMENT - DĚTI NAVÍJELI RYBÁŘSKÝ
VLASEC SAMOTNÉ/VE DVOJICÍCH

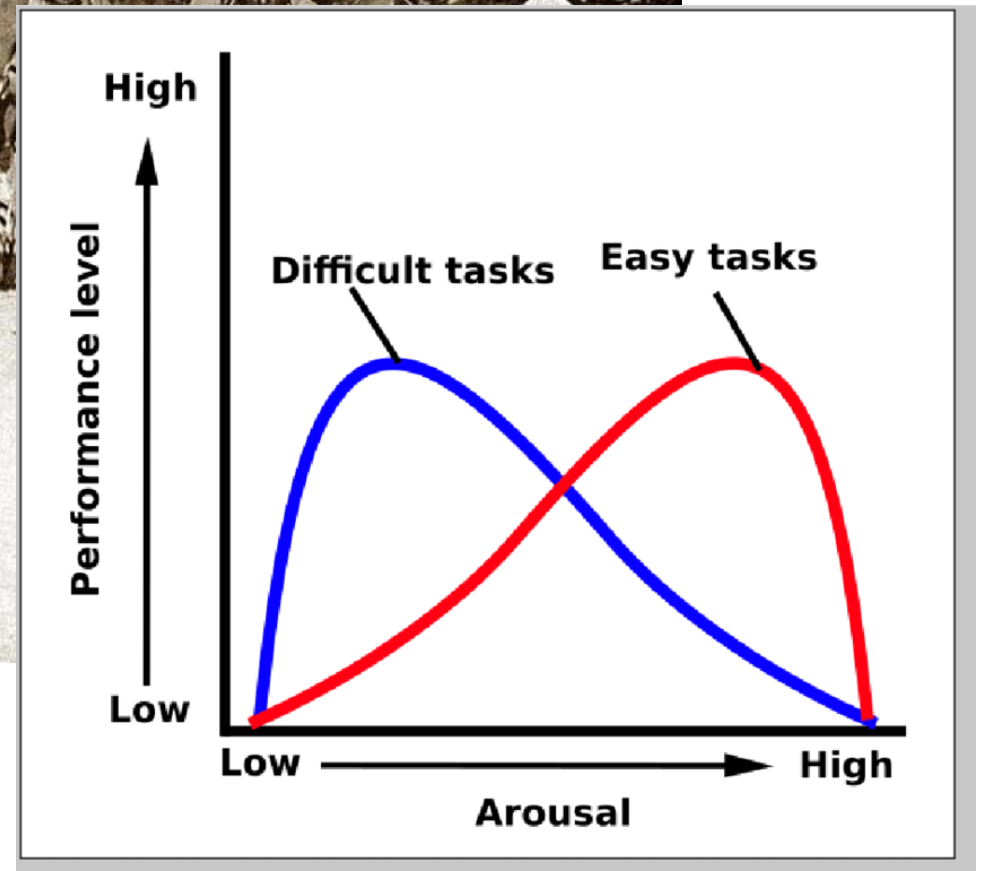
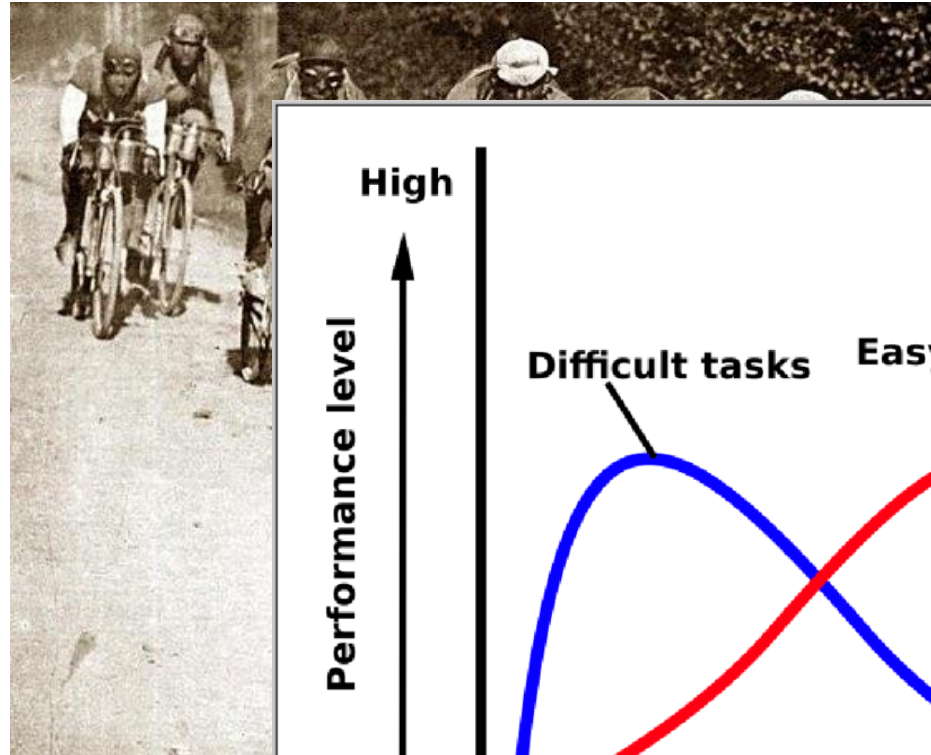
ALLPORT – I (NESOUTĚŽNÁ) PŘÍTOMNOST
DRUHÝCH ZVYŠUJE VÝKON
= **SOCIÁLNÍ FACILITACE**

JE TO TAK VŽDY?

NE – **ZAJONC** – TYP ÚKOLU

OBTÍŽNÝ ÚKOL SNIŽUJE VÝKON
= **SOCIÁLNÍ INHIBICE**

PŘÍKLAD: ZKOUŠENÍ PŘED TABULÍ

SOCIÁLNÍ LENOST (RINGELMANN)

= SNÍŽENÍ VÝKONU VE SKUPINĚ
ÚKOLY NA TAHÁNÍ LANA, TLESKÁNÍ, HLUK, ...

PŘÍKLAD: SKUPINOVÁ PRÁCE (PROJEKTY)

EXPERIMENT: NAHRÁVÁNÍ KŘIKU STUDENTŮ

VÝSLEDKY:

KDYŽ KŘIČÍ SÁM = 100% HLASITOSTI

KDYŽ KŘIČÍ S +1 = 82% HLASITOSTI

KDYŽ KŘIČÍ S +5 = 74% HLASITOSTI

AKTIVITA

JAK BYSTE
VYUŽILI POZNATKY O
**SOCIÁLNÍ
FACILITACI/INHIBICI**
PŘI PRÁCI S TŘÍDOU?

JAK BYSTE
VYUŽILI POZNATKY O
SOCIÁLNÍM ZAHÁLENÍ
PŘI PRÁCI S TŘÍDOU?

ZDROJE

Hewstone, M., & Stroebe, W. (Eds.). (2006). *Sociální psychologie: moderní učebnice sociální psychologie*. Praha: Portál.

Výrost, J., & Slaměník, I. (2008). *Sociální psychologie (2., přeprac. a rozš. vyd.)*. Praha: Grada.

Schaedig, D. (2022, March 25). *What is Groupthink*. Simply Psychology.
www.simplypsychology.org/groupthink.html

Skup. polarizace příklady: <https://www.advergize.com/psy/explanation-group-polarization-real-life-examples/>

Groupthink příklady: <https://brandongaille.com/most-famous-groupthink-examples-in-history-and-pop-culture/>